

Årsberetning 2018

Kreftforeningens formål er å arbeide for å forebygge og bekjempe kreft samt bedre livskvaliteten for pasienter og pårørende. Kreftforeningen er en viktig samfunnsaktør; gjennom forskning, forebygging, informasjon, støtte, rådgivning og politisk arbeid bekjemper vi kreft lokalt, nasjonalt og globalt. Kreftforeningen har hovedkontor i Oslo og distriktskontorer i Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Hamar, Tønsberg og Oslo.

Ny strategi ble vedtatt av representantskapet i 2015 og gjelder fra og med 2016 til og med 2019. Våre mål er:

1. Norge skal bli et foregangsland for kreftforebygging.
2. Norge skal bli et foregangsland for gode pasientforløp.
3. Flere skal bli friske eller leve lenger med kreft.
4. Bedre livskvalitet for pasienter og pårørende.
5. En mer brukerorientert kreftomsorg.
6. Økt engasjement for kreftsaken.

Fremstillingen oppsummerer året, før vi beskriver hovedaktiviteter og resultater oppnådd i løpet av 2018 innenfor hvert av de strategiske hovedmålene.

Noen høydepunkter fra 2018

Ny nasjonal kreftsstrategi ble lansert i 2018. Kreftforeningen bidro sterkt i utformingen av den og fikk gjennomslag for viktige strategiske satsinger. Kreftforeningen ligger fremdeles på omdømmetoppen blant interesseorganisasjoner. Kreftforeningen feiret 80 år, og jubileumsåret ble avsluttet med en stor direktesendt tv-sending på Akershus Festning den 22. desember 2018. Mer enn 200.000 mennesker så sendingen på TV 2.

1. Norge skal bli et foregangsland for kreftforebygging

Tobakk

Kreftforeningen jobber for et tobakksfritt samfunn innen 2025. Det var en stor seier for Kreftforeningen da Norge innførte standardiserte snus- og tobakkspakninger i juli 2018. Kreftforeningen deltok som statens partshjelp i saken der Swedish Match saksøkte staten for å slippe å innføre reklamefrie pakker i 2017, men tobakksindustrien nådde ikke frem. Målet med de standardiserte pakkene er å hindre barn og unge fra å begynne med tobakk. En annen politisk seier var da Norge ratifiserte protokollen mot ulovlig handel med tobakk i juni. Formålet med protokollen er å forebygge og bekjempe ulovlig handel gjennom bedre myndighetskontroll med produksjons- og omsetningskjeden og ved å legge til rette for tettere internasjonalt samarbeid.

På oppdrag fra Kreftforeningen gjorde et uavhengig laboratorium ved det nederlandske folkehelseinstituttet stikkprøvemålinger av norske sigaretter. Etter et samarbeid med VG fikk saken stor oppmerksomhet da resultatene viste at sigarettene kan være farligere enn det som står opplyst på pakken. Stikkprøvene viste at den offisielle målemetoden underdriver mengden tjære, nikotin og karbonmonoksid en røyker får i seg gjennom sigarettene. VGs avsløring førte til kraftige reaksjoner hos politikere, helseorganisasjoner og Forbrukerrådet.

Eldre- og folkehelseministeren engasjerte seg i saken og vil vurdere om det er mulig å forby ventilasjonshull i norske sigaretter. Kreftforeningen følger opp saken videre.

I samarbeid med seks nasjonale sykehus og Folkehelseinstituttet har Kreftforeningen satt i gang et systematisk arbeid for røykeslutttilbud for krefttrammede. Resultatet og prognosen etter behandling blir forbedret hvis pasienten slutter å røyke, og prosjektet skal avsluttes i 2020.

Internasjonalt forebyggingsarbeid

Kreftforeningen har gjennom mange år jobbet for å øke oppmerksomheten om betydningen av kreft i lavinntektsland. 70 prosent av alle kreftdødsfall forekommer i land i denne kategorien. En stor andel av disse krefttilfellene kan forebygges, og en begrensning av tobakksforbruk er det viktigste forebyggende innsatsområdet. I tråd med Kreftforeningens innspill vedtok Stortinget i desember å bevilge penger til å forebygge tobakksrelatert sykdom og dødsfall gjennom bistandsbudsjettet. Regjeringen ble også bedt om å utarbeide en tydelig strategi for hvordan Norge skal engasjere seg globalt i arbeidet med å bekjempe kreft og andre ikke-smittsomme sykdommer.

Livmorhalskreft og HPV-vaksine til flere

Høsten 2018 startet tilbudet om HPV-vaksinering av gutter fra og med 7. trinn. Jenter har hatt tilsvarende tilbud fra 2009. HPV er et seksuelt overførbart virus som kan føre til flere typer underlivskreft. Kreftforeningen har et nullvisjonsmål for livmorhalskreft, og god dekning av HPV-vaksinen er et viktig steg på veien mot å utrydde livmorhalskreft i Norge. I 2018 stod 18.000 HPV-vaksinedoser i fare for å bli kastet på grunn av legemiddelavtaler, men sammen med eldre- og folkehelseministeren fikk vi avverget dette slik at vaksinen kunne deles ut gratis til særlig sårbare grupper (for eksempel rusavhengige).

Kreftforeningen har gjennom fire år gjennomført livmorhalskampanjen #sjekkdeg i september i samarbeid med blant andre Det Nye, Bik Bok og Kreftregisteret. Kampanjen har ført til at 72.000 flere kvinner sjekket seg i 2017 enn i 2014, året før kampanjen startet.

2. Norge skal bli et foregangsland for gode pasientforløp

Globalt og nasjonalt engasjement mot antibiotikaresistens

Hvert år får nesten 34.000 personer beskjeden «Du har kreft». I dag overlever syv av ti. Kreftbehandling svekker immunforsvaret, derfor er det viktig å ha virksomme antibiotika tilgjengelig under og etter kreftbehandlingen. Gjennom markering av Verdens kreftdag i februar ga Kreftforeningen ansikt til innsatsen mot antibiotikaresistens gjennom opplysning- og kunnskapsspredning, sammen med Verdens helseorganisasjon, Leger uten grenser og Folkehelseinstituttet. Under markeringen var både helseministeren og eldre- og folkehelseministeren til stede. Som bakteppe for dagen hadde Kreftforeningen utarbeidet en installasjon som representerte problemstillingen: «Antibiotika henger i en tynn tråd». Installasjonen ble brukt som et bakteppe for en rekke seminarer og møter om tematikken gjennom våren og høsten.

Installasjonen ble vist i Kreftforeningens vitensenter i et halvt år, deretter kjøpt av Oslo universitetssykehus og vises nå frem på Rikshospitalet. WHO viser en engelsk versjon av

utstillingen, "Hanging by a thread", som nå er i København. Arbeidet har bidratt til Kreftforeningens posisjonering internasjonalt.

Ny kreftstrategi med pakkeforløp hjem

Regjeringens nye kreftstrategi «Leve med kreft», utarbeidet i tett samarbeid med Kreftforeningen, ble lagt frem i april og gjelder fra 2018 til 2022. Kreftforeningen er særlig fornøyd med at søkelyset i større grad rettes mot dem som lever med kreft og med senskader etter kreftbehandling.

Pakkeforløpene for kreft ble innført i 2015 og har bidratt til at pasientene har fått større forutsigbarhet og trygghet i forløpet fra primær til spesialisthelsetjeneste. I den nye strategien skal «Pakkeforløp hjem» sikre pasienter god oppfølging også etter behandling. Det er en seier for Kreftforeningen at kreftkoordinatorerne anerkjennes som en svært viktig ressurs i den nye kreftstrategien. Kreftforeningen har bidratt til etablering av kreftkoordinatorstillinger gjennom delfinansiering av stillinger i om lag halvparten av landets kommuner. Det er en suksess at kommunene, med svært få unntak, viderefører stillingene uten videre økonomisk støtte fra oss.

Digitalisering

For pasienter handler digitalisering og innføring av ny teknologi om økt overlevelse, bedre forløp og økt livsmestring. I tillegg er teknologi en forutsetning for at helsehjelp kan ytes på flere og nye måter. Med posisjon i det nasjonale e-helsestyret har Kreftforeningen mulighet til å påvirke utviklingen, blant annet å sikre fremdrift for innføringen av «én innbygger – én journal».

Kreftforeningen har i samarbeid med Oslo kommune laget filmen «Tim blir syk» for å illustrere hva digitalisering kan bety for pasienter. Filmen ble vist under Arendalsuka og på den nasjonale e-helsekonferansen.

Ekspertpanel og mulighet for en ny vurdering

Etableringen av Ekspertpanelet i 2018 var en viktig seier for kreftpasienter. Panelet gir en trygghet om at alle mulige behandlingsalternativer er vurdert, uansett om rådet er ny behandling eller ikke. På sikt håper Kreftforeningen at ordningen vil bidra til at flere pasienter får tilgang til utprøvende behandling gjennom kliniske studier.

3. Flere skal bli friske eller leve lenger med kreft

Forskning

Muligheten til å overleve kreft og kunne leve et godt liv etterpå bedres stadig. Totalt tildelte Kreftforeningen 220 millioner kroner til kreftforskningsprosjekter i 2018. Midlene ble fordelt mellom grunnforskning, translasjonsforskning, klinisk forskning, epidemiologisk forskning og helse- og samfunnsvitenskapelig forskning. Tildelingen av forskningsmidler ble gjort gjennom arrangementer i Kreftforeningens lokaler i Oslo. I tillegg har Kreftforeningen arrangert en rekke seminarer der flere av forskerne som tidligere har fått midler fra Kreftforeningen, presenterer sin forskning og sine prosjekter og foreløpige resultater. Kreftforeningens nettsider gjør det lett å se hvilke prosjekter som har fått forskningsstøtte og hva prosjektet omhandler.

Gjennom Kreftforeningens aksjoner Krafftak mot kreft og Rosa sløyfe ble det samlet inn midler som ble tildelt forskning rundt årets tema, senskader etter kreftbehandling.

NordForsk, Norges forskningsråd og Kreftforeningen har gått sammen om en historisk investering i barnekreftforskning i Norden, hvor det ble tildelt totalt 30 millioner NOK til tre nordiske prosjekter innenfor persontilpasset kreftbehandling for barn. Deler av midlene Kreftforeningen stilte til rådighet, var midler vi mottok over statsbudsjettet i 2017.

Kong Olav Vs kreftforskningspris gikk i 2018 til Vessela Kristensen for hennes forskning på genetik og brystkreft. Prisen, på 1 million kroner, ble delt ut av kong Harald V.

Legemidler og persontilpasset medisin

2018 har vært preget av større debatter rundt persontilpasset medisin og prisen på legemidler og nye behandlingsmetoder. Kreftforeningen har tatt en tydelig stemme på vegne av pasientene i ulike medier, på Arendalsuka og i debatter knyttet til dette fagfeltet. I 2018 arrangerte vi også et rundebordmøte med utvalgte aktører for å skape en bedre dialog mellom partene. Kreftforeningen har også arrangert seminar på Stortinget i samarbeid med Arbeiderpartiet om dette temaet.

Tidlig oppdagelse

Kreftforeningen har vært en aktiv pådriver for innføring av et nasjonalt program for tarmkreftscreening. Et viktig gjennomslag i 2018 var bevilgningen i statsbudsjettet til innføring av et nasjonalt screeningprogram for tarmkreft. Det vil føre til at flere tarmkrefttilfeller oppdages tidligere og dermed kan få mer effektiv behandling.

4. Bedre livskvalitet for pasienter og pårørende

I 2018 fikk Kreftforeningen politisk gjennomslag for at barn og unge som pårørende skal få dekket reise- og oppholdsutgifter ved foreldres sykdomsbehandling, samt at kvinner skal få dekket egenandel ved nedfrysing av egg til graviditet etter kreftsykdom.

Tilbud til pasienter og pårørende

Kreft er en alvorlig sykdom som flere lever med over lengre tid. Kreftammede og pårørende har behov for informasjon og støtte, og på kreftforeningen.no gis oppdatert informasjon om diagnoser, behandling, rettigheter og tilbud. I 2018 var det 1,6 millioner unike besøkende på våre nettsider. Gjennom rådgivningstjenesten og rettighetstjenesten får publikum, pasienter og pårørende råd om symptomer, utredning, behandling, økonomi og rettigheter. I 2018 var det 9.619 henvendelser til Kreftforeningens rådgivningstjeneste.

I 2018 hadde Rettshjelpen 90 frivillige jurister som behandlet 4.318 saker. Dette er en fordobling av antall saker sammenlignet med året før. Økningen har sammenheng med at vi gjennom aktiv markedsføring og synlighet i større grad har nådd ut til personer med behov for støtte.

Kreftforeningen legger stor vekt på å tilby lokale møteplasser: De syv Vardesentrene er tilknyttet ulike universitetssykehus og gir pasienter og pårørende en pause fra

sykehushverdagen, faglig relevante kurs samt en møteplass for å dele erfaringer eller bare en god prat. I 2018 var det rundt 45.000 besøkende på Vardesentrene.

Treffpunkt er en møteplass for barn og unge som pårørende hvor det fokuseres på den situasjonen denne gruppen er i, og hvor det legges til rette for deltagelse i aktiviteter og gode samtaler. På de lokale temakafeene får pasienter og pårørende informasjon og kunnskap, samtidig som de møter andre i samme situasjon. Tilbudet gis 58 steder i landet, med aktiviteter initiert og drevet av frivillige.

Kreftforeningen legger til rette for at kreftrammede og pårørende skal få praktisk hjelp under og etter sykdom. «La meg hjelpe»-tilbudet gjør det enklere for naboer, venner og pårørende å tilby sin hjelp til praktiske oppgaver, eksempelvis i form av bilvask eller henting av barn i barnehage. Gjennom tilbudet «Hverdagshjelpen» har mer enn 70 husstander fått praktisk hjelp i hjemmet i 2018, og tilbudet ble utvidet til tre nye kommuner i 2018.

Oppmerksomhet om senskader

Gjennom året har Kreftforeningen rettet stor oppmerksomhet mot senskader etter kreftbehandling gjennom både utstilling, folkemøter og aksjoner. Høsten 2018 ble utstillingen «Kreftfri, frisk?» satt opp i Kreftforeningens Vitensenter, som ble supplert med en rekke folkemøter om fatigue og arbeidsliv. Utstillingen vil også være en del av Verdens kreftdag i 2019, hvor temaet er tilrettelegging i arbeidslivet.

Vi har arrangert syv folkemøter om senskader landet rundt. Mer enn 3.500 har deltatt i møter eller fulgt med via strømming. Oppslutningen viser et stort og udekket behov for informasjon om senskader. Et større fokus og økt kunnskap kan gjøre det lettere både å forstå og å akseptere at kreftfri ikke alltid betyr det samme som å være frisk.

Temaet for årets Krafttak mot kreft-aksjon var «å leve med senskader etter kreft», og i Rosa sløyfe-aksjonen ble det rettet spesiell oppmerksomhet mot de to temaene arbeidsliv og seksualitet.

Det ble i 2018 arrangert Rosa sløyfe-løp på åtte ulike steder i landet. Hensikten er å vise solidaritet med brystkreftrammede. Over 10.000 deltagere løp for brystkreftsaken, og aksjonen samlet inn totalt 33,8 millioner kroner.

Blå sløyfe-aksjonen ble gjennomført for andre år på rad, i samarbeid med Prostatakreftforeningen. Antall med prostatakreft har økt de siste årene, og mange som behandles for prostatakreft, får hemmende senskader av behandlingen. I 2018 rettet vi oppmerksomheten mot mangelen på gode diagnostiske verktøy for bedre å kunne skille den «aggressive» formen av prostatakreft, som krever aktiv behandling, fra den «mildere» formen, som kun trenger overvåkning. Aksjonen mottar økende oppmerksomhet, og 2018 var det første året hvor aksjonen hadde salg av sløyfer/pin i butikk samt flere større nasjonale samarbeidspartnere som har bidratt til både økning i synlighet og inntekter.

5. En mer brukerorientert kreftomsorg

Representasjon i råd og utvalg

Kreftforeningen er en aktiv samfunnsaktør, et talerør for innbyggere, pasienter og pårørende og har bred kontaktflate. Kreftforeningen sitter i cirka 160 råd og utvalg og leder blant annet NAVs brukerutvalg. Kreftforeningens generalsekretær sitter i rådet for HelseOmsorg21 og det Nasjonale e-helsestyret. Med et stort nettverk og flere viktige samarbeid, med både offentlig og privat sektor, gir dette Kreftforeningen mange muligheter for påvirkning og gjennomslag.

Brukerpanel

I 2016 etablerte Kreftforeningen et brukerpanel med mer enn 2.000 deltakere med erfaring som kreftpasienter og/eller pårørende. Panelet har vært flittig brukt i 2018 til å gjennomføre undersøkelser om blant annet rehabiliteringsbehov og sykehusbygg. Gjennom panelet finner vi også brukerrepresentanter til råd og utvalg, samt kreftpasienter og pårørende som vil dele erfaringer og personlige historier til alt fra kampanjer til medieoppslag.

Nye assosierte medlemmer

Kreftforeningen har 16 assosierte medlemmer, og i 2018 kunne vi ønske velkommen til Pancreaskreft Nettverk Norge, et nettverk som vil bidra til en bedre hverdag for pasienter rammet av kreft i bukspyttkjertelen og deres pårørende. Dette er en av kreftformene med lavest overlevelse i dag.

6. Økt engasjement for kreftsaken

Kreftforeningens synlighet

Kreftforeningen var i 2018 den interesseorganisasjonen i Norge med best omdømme (IPSOS profilundersøkelse for 2018). Gjennom året hadde Kreftforeningen over 200 innslag i riksdekkende presse og var nevnt i mer enn 5.500 presseoppslag over hele landet. I sosiale medier har Kreftforeningen 350.000 følgere totalt. Over 300.000 følger oss på Facebook, 7.500 på Twitter og 39.000 på Instagram. Kreftforeningen har en bred kontaktflate og når ut til et stort antall mennesker. Dette gir oss god synlighet og mulighet til å nå ut til flere ulike målgrupper.

Politisk påvirkning

En viktig del av Kreftforeningens arbeid er å bygge gode nettverk og sette kreftsaken på den politiske dagsordenen, både nasjonalt og lokalt. I 2018 deltok Kreftforeningens generalsekretær i helsedebatten «Frisk for enhver pris» under Arendalsuka. Kreftforeningen deltok også i flere innspillmøter til stortingsmeldingen om helsenæring, møter om fremtidens kreftbehandling, antibiotikaresistens og frivillighet. Som en kommentar til statsbudsjettet arrangerte vi et frokostmøte om helseprofilen til statsbudsjettet hvor flere sentrale aktører deltok, blant annet Legeforeningen og Folkehelseinstituttet.

Kreftforeningens Vitensenter

I 2017 ble Kreftforeningens Vitensenter etablert, et opplevelsessenter med mål om å skape nysgjerrighet og økt kunnskap om kroppens biologi, kreftforskning og teknologi. Senteret er også en arena for ulike workshops, seminarer og temamøter for befolkningen, og det fungerer som en ny møteplass for alle som arbeider med helse, forskning og innovasjon i

Norge. I 2018 hadde senteret mer enn 13.000 besøkende, og det ble gjennomført 146 ulike arrangementer der.

Medlemmer, kampanjer og giverglede

Kreftforeningen har 116.000 medlemmer, som er en reduksjon fra 2017. I 2018 har det vært en gledelig økning i inntekter fra faste givere. En ny og viktig inntektskilde for Kreftforeningen har vært Facebook-donasjoner, som i 2018 utgjorde 24,8 millioner kroner.

I 2018 oppnådde Kreftforeningen et sterkt engasjement for samtlige av årets aksjoner. Nærmere 24.000 engasjerte seg som bøssebærere under Krafttak mot kreft. Aksjonen mobiliserer russ samt ulike lag og foreninger over hele landet til å gå med bøsser, og totalt ble det samlet inn 42,1 millioner kroner gjennom aksjonen.

Kreftforeningen deltok i 2018 i aksjonen «Giving Tuesday», som skal bidra til et engasjement for en god sak som et alternativ og motsvar til kjøpefesten Black Friday. Om lag 180.000 kroner ble samlet inn, i tillegg til at mer enn 3.000 armbånd ble perlet til inntekt for kreftsaken.

Hederspris og TV-sending

Kreftforeningens hederspris ble tildelt Jan Vincents Johannessen, som har skapt enorm oppmerksomhet og hatt visjoner om kreftsaken gjennom en lang karriere som både lege, forsker, sykehusdirektør og foreningsleder. I tillegg ble Rjukan radiumforening tildelt Kreftforeningens hederspris under TV-sendingen «Jul på festningen» for sin lange innsats for kreftsaken. De har strikket sokker og samlet inn over 3,5 millioner kroner de siste 20 årene.

Inngangen til julen ble feiret med en direktesendt TV sending, «Jul på festningen», 22. desember. Sendingen var en markering av at Kreftforeningen er 80 år og ga Kreftforeningen god profilering. 3,2 millioner kroner ble samlet inn fra privatpersoner og næringsliv. I tillegg mottok vi en gave på 5 millioner kroner fra regjeringen. Sendingen var knyttet til vår juleaksjon. Julestjerneaksjonen har som formål å glede dem som ikke kan reise fra sykehuset i juletiden, og førte til at 15.426 julestjerner ble mottatt og hengt opp på sykehus over hele landet. Dette er en økning på 51 prosent fra fjoråret, og inntektene fra aksjonen økte med 46 prosent.

Frivillig engasjement

I 2018 har 1.639 personer bidratt frivillig med aktivt å drifte Kreftforeningens tilbud rundt om i landet, i tillegg deltok nærmere 24.000 personer i innsamlingsaksjonen Krafttak mot kreft. Alle grupper i samfunnet engasjerer seg som frivillig i Kreftforeningen, deriblant i kraft av sin egen profesjon, eksempelvis frivillige jurister.

Kreftforeningens «Stafett for livet» ble arrangert på åtte ulike steder over hele landet i 2018. Over 13.000 mennesker deltok i stafettene der lokalsamfunnet – familie, venner, skoler og bedrifter – gikk, løp eller spaserte gjennom 24 timer i solidaritet med dem som er rammet av kreft.

Nyskapende, lærende og kostnadseffektiv organisasjon

Kreftforeningen jobber bevisst med kvalitets- og risikostyring, herunder personvern og informasjonssikkerhet. Vi er en kunnskapsvirksomhet, og arbeidsmiljøet preges av

mangfoldig og høy kompetanse. Kreftforeningen har som mål å være nyskapende, lærende og kostnadseffektiv og den mest attraktive arbeidsplassen i frivillig sektor.

Kreftforeningen arbeider for å være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass og har fokus på å fremme likestilling og hindre diskriminering. Dette gjelder både når vi rekrutterer nye medarbeidere, og når vi utvikler ansatte. Ved utgangen av 2018 var det 188 fast ansatte i Kreftforeningen. Det er 24 prosent menn og 76 prosent kvinner som arbeider i organisasjonen, noe som er en økning i antall menn sammenlignet med 2017. Dette er i tråd med vår ambisjon om å rekruttere flere menn og jevne ut kjønnsforskjellen. Turnover for 2018 var på 10,9 prosent.

Kreftforeningen har vært en IA-bedrift siden 2004, og vi er opptatt av å tilrettelegge for ulike behov samt å ha lokaler som er universelt utformet.

Sykefraværet i Kreftforeningen gikk ned og var på 5,3 prosent i 2018. Vi jobber videre med å forebygge og redusere sykefraværet samt styrke jobbnærværet.

Det har ikke vært meldt om alvorlige skader eller ulykker på arbeidsstedet i 2018. Kreftforeningen er sertifisert som miljøbedrift av Stiftelsen Miljøfyrtårn, og driver ikke virksomhet som forurensar det ytre miljøet.

Økonomiske hovedlinjer

Kreftforeningens regnskap er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1988 og i henhold til regnskapsstandarden NRS(F) «God regnskapskikk for ideelle organisasjoner».

Aktivitetsresultat

I 2018 ble aktivitetsresultatet minus 9,7 millioner kroner mot et positivt resultat på 59,6 millioner kroner i 2017. Forbruk av midler til å anskaffe inntekter har økt med 2,8 millioner kroner, og vi har brukt 15,8 millioner kroner mindre på formål i 2018 enn i 2017. Finansinntektene var minus 13,5 millioner kroner i 2018 mot 94,9 millioner kroner i 2017.

Inntekter

Kreftforeningens arbeid er i hovedsak finansiert gjennom innsamlede midler, testamentariske gaver og tippemidler. Testamentariske gaver var en av de største inntektskildene i 2018 og utgjorde 115,4 millioner kroner. Vi hadde 37.000 faste givere som ga oss 44,6 millioner kroner. Gjennom giverbrev mottok vi 49,7 millioner kroner, og vi mottok 25,2 millioner kroner i minnegaver (gaver som gis til minne om en avdød person). Gjennom Facebook-innsamlinger fikk vi 24,8 millioner kroner i 2018. Kreftforeningen driver ikke med telefonsalg.

Fra Norsk Tipping mottok vi 69 millioner kroner i 2018. Fordelingen av tippemidler blir vesentlig endret fra og med 2019 og innebærer store økonomiske konsekvenser for Kreftforeningen.

I 2018 fikk Kreftforeningen 2,7 millioner kroner i offentlige tilskudd samt 27,2 millioner kroner i momskompensasjon. Videre fikk vi en gave fra regjeringen på 5 millioner kroner i anledning av Kreftforeningens 80 års jubileum.

Forbruk av midler

Innsamlingsprosenten på 80,8 prosent i 2018 var litt høyere enn i 2017. Kreftforeningen er registrert i Innsamlingsregisteret og tilfredsstiller kravet om at minst 65 prosent av innsamlede midler skal brukes på formålet. Felleskostnader, dvs. kostnader som ikke direkte kan henføres til noen spesiell aktivitet, på totalt 74,9 millioner kroner har blitt fordelt på innsamlingskostnader, de enkelte hovedaktivitetene og administrasjonen ut fra antall årsverk som er tilknyttet aktiviteten. Kreftforeningen har benyttet 445,7 millioner kroner til formål. Dette tilsvarer 82,1 prosent av totalt forbrukte midler, mens det tilsvarende tallet var 83,2 prosent i 2017. Administrasjonskostnader som omfatter deler av de administrative funksjonene og deler av utgiftene knyttet til generalsekretær og assisterende generalsekretær, utgjør 1,5 prosent av forbrukte midler.

Finans

Kreftforeningen plasserer sine midler etter råd fra et eget finansutvalg med profesjonelle frivillige. Målet er å finne balansen mellom en tilfredsstillende avkastning og samtidig sikre at midlene plasseres med den forsiktighet, herunder sikkerhet, likviditet og risikospredning, som behandling av innsamlede midler tilsier.

Av Kreftforeningens forvaltede midler ved utgangen av 2018 utgjorde de eksternt forvaltede midlene 935,2 millioner kroner som fordelte seg med 483,4 millioner kroner i aksjefond og 451,8 millioner kroner i renteinstrumenter. Avkastningen på de eksternt forvaltede midlene var minus 15 millioner kroner i 2018. Dette tilsvarer en avkastning på minus 1,6 prosent. Til sammenligning var avkastningen 93,4 millioner kroner i 2017, en avkastning på 10,2 prosent. Det er tatt ut 40 millioner kroner fra porteføljen i løpet av 2018.

For å redusere risikoen knyttet til investeringer i aksjefond og renteinstrumenter har Kreftforeningen valgt å benytte seks ulike forvaltere. Vi hadde en fordeling mellom aksjefond og renteinstrumenter på henholdsvis 52 prosent og 48 prosent ved utgangen av 2018. Investeringene i norske aksjefond var litt lavere enn investeringene i utenlandske aksjefond. Aksjeplasseringene i utenlandske aksjefond er ikke valutasikret mot norske kroner. Fondene Kreftforeningen har investert i, er notert i norske kroner og har aksjeplasseringer i lokale valutaer over store deler av verden. Ved å være eksponert i flere valutaer oppnår man redusert valutarisiko. Kreftforeningen har etiske retningslinjer for finansforvaltningen. Dette innebærer at vi ikke skal investere i virksomheter eller i konsern/grupper som produserer tobakk. Videre skal vi følge «Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utenlands investeringsunivers».

Gjeld

Kreftforeningen har gitt bevilgninger til prosjekter som først forfaller til betaling etter utløpet av 2018. Dette utgjør 512 millioner kroner og er klassifisert som gjeld i balansen. Øvrige gjeldsposter er hovedsakelig knyttet til leverandørgjeld, offentlige avgifter og lønnsforpliktelser.

Likviditet

I 2018 ble likviditetsbeholdningen redusert med 34,6 millioner kroner. Ved utgangen av 2018 hadde Kreftforeningen bankinnskudd på 150,5 millioner kroner. Bankbeholdningen økte med 20,4 millioner kroner i løpet av 2018, og verdipapirporteføljen ble redusert med 55 millioner

kroner. Ikke utbetalte bevilgninger som er klassifisert som gjeld i balansen, ble redusert med 1 million kroner i løpet av 2018.

Formålskapital

Det er nødvendig at Kreftforeningen har tilstrekkelig formålskapital til å kunne håndtere en fremtidig inntektssvikt. Kreftforeningen skal være en langsiktig og forutsigbar aktør med en robust kapital slik at vi er i stand til å ta store, nasjonale løft på kreftområdet. Våre samarbeidspartnere kan og skal være trygge på at Kreftforeningen kan følge opp sine forpliktelser innen kreftforskning og kreftomsorg. Det er satt av midler til alle prosjekter som Kreftforeningen bidrar til, slik at finansieringen av disse er sikret uavhengig av inntektsutviklingen fremover.

Fortsatt drift

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Andre forhold

Det har etter det styret kjenner til, ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for organisasjonens stilling og resultat.

Stiftelser

Kreftforeningen forvalter og/eller deltar i 17 stiftelser som har kreftsaken som formål.

Oslo, 11. april 2019

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
Leder

Carl Otto Løvenskiold
Nestleder

Tord Dale

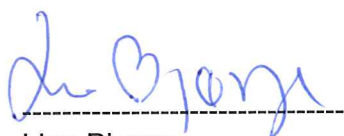
Per Haarr

Odd Gulbrandsen

Maja-Lisa Løchen

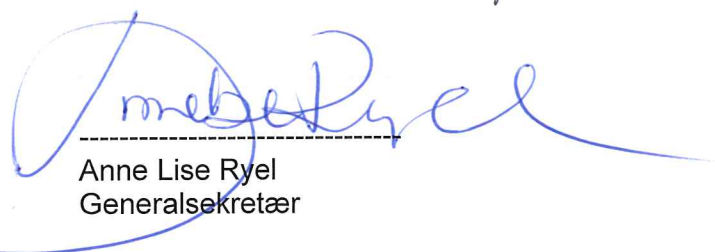
Line Bjørge

Håvard Aagesen

Else Støring
Ansattes representant

Anne Lise Ryel
Generalsekretær